

* 2012-2021 Dönemi ODTÜ GİMER Girişimcilik Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü, ODTÜ İşletme Bölümü, Doç. Dr.

AHMET ACAR'DAN YÖNETİCİLİK DERSLERİ

Adil Oran*

Belli bir olgunluğa erişen bir Kurum olmanın belki en acı tarafı önemli kayıpların nispeten olağan hale gelmesidir. Diğer bazı önemli kayıplarımızın arasında 2006 yılında Muhan Hoca, 2020'de Ahmet Hoca... İlginç ama tatsız bir tesadüf sonucu ikisini de 71 yaşında kaybettik... Tam emekli olup, bir taraftan onun keyfini çıkarıp diğer taraftan hepimize çok değerli yol göstericilik yapabilecekleri bir yaşta, çok erken bir zamanda yanımızdan kayıp gittiler.

Bizler gibi, onların öğrencileri ve sonra da çalışma arkadaşları olma imkanını yakalamış olanlar yine de şanslıyız. Onları tanıyabildik ve onlardan öğrenebildik. Ama, bundan sonraki öğrenciler onları tanıyamayacak, onlardan öğrenemeyecekler. Bu sebeple, bizlere düşen görevlerden birisinin, Ahmet Hoca'yı ve yaptıklarını sonraki nesillere aktarabilmek olduğuna inanıyorum.

Daha önce Muhan Hoca'nın hocalığıyla ilgili bir yazı yazmıştım (1), şimdi de Ahmet Hoca'nın yöneticiliğine odaklanan bir yazı hazırlamak istedim. Ahmet Hoca'nın gazetecilerin ve kameraların önünde yaptıklarına değil, daha az bilinen bazı örneklerle değinmeye çalışacağım.

Ahmet Hoca temsil gücü yüksek ve buna önem veren bir yöneticiydi.

Yöneticilerin çeşitli ortamlarda kurumlarını temsil etmeleri gerekir. Bazıları bu görevleri küçümser ve yapılacak bu kadar iş arasında bunlara zaman ayırmanın boşuna olduğunu düşünürler. Ahmet Hoca hem yerini

çok iyi dolduran birisiydi hem de bu görevlerini çok ciddiye alırdı ve zaman yaratırdı. Sadece Akademik Yıl açılışı, Mezuniyet Töreni, Yeni Fikirler Yeni İşler Finali gibi etkinliklere değil, davet edildiği bütün etkinliklere elinden geldiğince katılırdı. Bölümlerin düzenledikleri konferanslara, etkinliklere, hatta, ODTÜ Yuvası'nın mezuniyet töreni ve bölümlerin sosyal etkinliklerine bile.

Peki bunların faydası neydi?

Onu organize eden ve o etkinliğe katılan kişilere ODTÜ tarafından önemsendiklerini, takdir edildiklerini hissettirmek! Bunun ne kadar önemli bir motivasyon kaynağı olduğunu anlatamam.

Ahmet Hoca erişilebilir bir yöneticiydi.

Ahmet Hoca'yla ilk resmî tanışmam 1992 yılında bir yaz günüydü. O sabah İşletme Bölümüne asistan olarak kabul edildiğimi öğrendikten sonra aynı gün öğleden sonra İşletme Bölüm Başkanı olarak Ahmet Hoca'yla toplandık. Ahmet Hoca bizlerle tanıştı, bilgi verdi ve hoşgeldiniz dedi. O gün o toplantıda olan 3 kişi şu anda Sabancı, Boğaziçi ve ODTÜ'de öğretim üyesi olarak çalışıyor. Ahmet Hoca ODTÜ'nün geleceği olacak yeni öğretim üyeleriyle tanışmaya ve onlarla ilgilenmeye hep özel gayret gösterdi.

Dekan, Rektör Yardımcısı ve Rektörlük zamanlarında bile Ahmet Hoca'dan randevu alabilmek hep mümkün oldu. Eğer biraz dikkatliyseniz Ahmet Hoca'yla konuşabilmek için çok kolay başka fırsatlar da yakalayabilirsiniz. Sabahları lojmanından Rektörlüğe tek

1. adiloran.com/ODTU-isletme/MuhanHocaEfsanesi.htm

Ankara Ulus binaları gezisinde, Kasım 2019 (H. Nevzat Özgüven arşivi).

Kemal Kurdaş Meyve Bahçesi açılışı, Haziran 2009 (soldan sağa, Süreyya Özden, Ahmet Acar, Himmet Şahin, Ömer Yağız, H. Bülent Tanık, H. Nevzat Özgüven).

başına yürürken ona rastlayabilir, aylık akademik kokteyllerde veya öğlenleri akademik kulüpte kolaylıkla ayaküstü sohbet edebilirsiniz. Bu iletişime açık olması çok değerli bir özelliktir.

Ahmet Hoca yöneticiliğin sadece resmî toplantılarda yapılan işlerle ve bağlantılarla yürümediğini, gayriresmî ortamlarda kısa sohbetlerle de çok iş halledilebileceğini bilirdi.

Biraz yukarıda da belirttiğim üzere, neredeyse her gün akademik kulübe gelir ve masaya oturuncaya kadar birçok kişiyle selamlaşır, sohbet eder ve özellikle yemek sonrasında en az 1-2 masaya daha uğrar ve konuşurdu. Benzer şekilde, her türlü etkinlikte, sosyal buluşmada da benzer sohbetler olurdu. Bunlar sayesinde birçok sorunun çok kolay bir şekilde çözüldüğünü veya çözüm yoluna girdiğini ilk elden gördüm. Bu sohbetler de sadece eski arkadaşlarıyla olmazdı. Ahmet Hoca'nın aklında neredeyse herkesle ilgili, eğer karşılaşacak olursam şu konuları sormalıyım tarzı bir listesi olduğunu düşünüyorum ve bu yöntem olağanüstü iyi sonuçlar verirdi.

Ahmet Hoca çok iyi bir liderdi.

Lider, Kurum hedeflerinin başarısı için etkili ve istekli bir şekilde insanları yönlendiren ve motive eden kişidir. Daha da önemlisi, iyi lider bunu emir vermeye ihtiyaç duymadan yapabilir. Ahmet Hoca'nın emirler verdiğini çok az duydum, ama istediğini elde ettiğini çok gördüm. Kendimden örnek verecek olursam, şu ana kadar yaptığım on civarında görevi

veya işi doğrudan Ahmet Hoca'ya bağlayabilirim ve bunların hiçbirinde bana bir emir vermedi, genellikle sadece bir soru sordu. Bu görevlerin çoğunda da aldığım en değerli ödül ondan gelen bir takdirdi...

Ahmet Hoca kuvvetli bir networka sahip, başarılı bir bağlantı kurucuydu.

Yöneticilerin bir diğer rolü ise bağlantı kurma/irtibat noktası olma rolüdür. Ahmet Hoca'nın sadece üniversite içinde değil, neredeyse her alanda ve kurumda bağlantıları vardı ve bunlara sürekli yenilerini eklerdi. Bu zor ve zaman alıcı işe önem verdiği için gerekli zamanı ayırırdı.

Ahmet Hoca çok asil duruşlu, etkileyici bir yöneticiydi.

Nasıl konuşulur, nasıl davranılır, nasıl sorun çözülür, nasıl iş yapılır gibi sayısız konuda çevresine örnek olurdu. Çok iyi bir rol modeliydi!

Bütün bunlara ek olarak, Ahmet Hoca muhteşem bir insandı!

Üzüntülü durumlarda konuşma yapması gerektiği zaman tıkanır, boğazını temizleme öksürükleri kullanırdı ama gene de etkileyici bir konuşma olurdu. Bilerek birisine kötülük yaptığına hiç rastlamadım. Kendisinden yardım isteyen neredeyse herkese yardımcı olmak için uğraştığını yakından gördüm. Ailesini, arkadaşlarını, kurumunu ve ilkelerini korumak için kendini ortaya koymaktan ve savaşmaktan çekinmezdi.

Son olarak, Ahmet Hoca'nın vaktiyle bizlere söylediği bir şeyi aktararak bitirmek istiyorum bu yazıyı.

Etrafta dolaşıp 1 yapıp bunu 10 olarak anlatan kişileri 1 yumurta yumurtlamak için inanılmaz gürültü çıkaran tavuklara benzetirdi. Buna karşılık bizim ODTÜ'de çok iş yapıp bunu dışarıya iyi anlatmamamızı da bir zayıflık olarak görürdü. Yaptığımız işi abartmamamız ama en azından "Yumurtladığımız Kadar Gıdaklayalım!" demişti.

Ahmet Hoca'nın yerini doldurmak imkansıza yakın olsa da, benim de bu yazıyı okuyanlardan dileğim Ahmet Hoca'nın yaptıklarından dersler çıkarıp uygulamaları, güzel işler başarmaları ve onun anısını yaşatmalarıdır! Bütün bunları yaparken, sizler de **Yumurtladığınız Kadar Gıdaklayın**, ama fazlası değil...